

عنوان مقاله:

تحلیل فضایی ریسک رواناب های مساله ساز با تکیه بر معیارهای برنامه ریزی شهری (مورد شناسی: شهر کرمان)

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و آمایش شهری-منطقه ای، دوره 9، شماره 30 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

صادق کریمی - استادیار آب و هواشناسی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

حسین غضنفرپور - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

نجمه علی مرادی پور - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

خلاصه مقاله:

رشد فیزیکی روزافزون شهرهای امروزی، باعث افزایش ضریب نفوذناپذیری، سرعت و حجم رواناب حاصل از بارندگی شده است؛ بنابراین احتمال بروز رواناب در هنگام بارش های شدید بالا رفته است. هنگام وقوع بارندگی، هرچه میزان آسیب پذیری یک محدوده بیشتر باشد، آن محدوده بیشتر در معرض خطر قرار می گیرد. با توجه به اینکه هدف اصلی طرح ها و اقدامات کنترل سیلاب، کاهش میزان آسیب پذیری است، پیش از هر اقدامی لازم است بخش های آسیب پذیر شهر مشخص شود. از نگاه سیستمی، لازم است کلیه عواملی که در ایجاد رواناب های مساله ساز شهری تاثیر دارد، شناسایی شود. هدف این پژوهش، دستیابی به شاخص های برنامه ریزی شهری موثر در ایجاد رواناب های سطحی شهر کرمان و همچنین، تهیه نقشه آسیب پذیری خطر مذکور است. روش به کار رفته در تحلیل معیارها، روش تحلیل سلسله مراتبی فازی است؛ از این رو در این پژوهش مناطق شهر کرمان با توجه به آمار بارندگی، اطلاعات فیزیولوژیکی موجود و سایر عوامل تاثیرگذار، مورد مطالعه قرار گرفت. برآورد ارتفاع و حجم رواناب با روش SCS که در مقیاس زیرحوضه مورد استفاده قرار می گیرد، محاسبه شد. چگونگی نتایج به دست آمده از برآورد تبدیل بارندگی به بارندگی مازاد در زیرحوضه ها با عنوان شماره منحنی، مورد تحلیل قرار گرفت. در نهایت نقشه های شماره منحنی رواناب با استفاده از ابزار ArcCN-Runof در محیط ArcGIS تهیه شد. نتایج کلی حاکی از تاثیر عوامل جوی، انسانی و زمینی بر این رخداد بود که عوامل زمینی بیشترین تاثیر را داشته است. همچنین، نقشه پراکنش فضایی ارتفاع رواناب های مساله ساز در سطح مناطق نشان داد که بخش های مرکزی شهر کرمان، بیشترین زمینه خطرپذیری رواناب را دارد.

کلمات کلیدی:

آسیب پذیری، رواناب، تحلیل سلسله مراتب فازی، شماره منحنی، عوامل زمینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/884543>

